Sohbet - Fıkra

1. - - - - türündeki yazıların makale, deneme ve fıkra gibi diğer türlerden ayrılan yönü konunun işlenişinde, anlatımındadır. Bu türdeki bir yazıyı okurken bir anda yazar tarafından kuşatıldığımızı, yazarın çekim gücünün etkisine girdiğimizi hissederiz. Sanki yazar ete kemiğe bürünür, karşımıza geçer, bizimle konuşur, bize sorular sorar. Azıcık dikkatimiz dağılsa ses tonunu yükseltir, kaşlarını çatar, suratını ekşitir. Okuyucunun ağzından sorular sorar, bu soruları yine kendisi cevaplar. Okuyucuya "Sizce de öyle değil mi?", "Siz de böyle düşünmez misiniz?" gibi sorular sorarak okuyuculardan onay bekler.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Sohbet B) Röportaj C) Mülakat D) Günlük E) Anı

2. 1898'de İstanbul'da doğan - - - -, Cumhuriyet Dönemi yazarlarındandır. 1921'de Nişantaşı Lisesinde başlayan öğretmenlik hayatı 1945'e kadar sürdürmüştür. Daha sonra Cumhurbaşkanlığı Mütercimliğinde çalışmıştır. Edebiyat dünyasına Dergâh dergisinde yayımladığı yazılarıyla adım atmıştır. Türkçenin özleşmesine öncülük etmiştir. - - - - adlı eserinde 1941-1953 arasında gazetelerde yazdığı sohbet türündeki yazılarını toplamıştır. Eleştiri, deneme ve çevirileri de bulunan yazar, eserlerini Günlerin Getirdiği, Karalama Defteri, Günce, Okuruma Mektuplar, Söz Arasında gibi eserlerinde toplamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

A) Ahmet Rasim - Falaka
B) Nurullah Ataç - Söyleşiler
C) Şevket Rado - Eşref Saati
D) Ahmet Haşim - Bize Göre
E) Peyami Safa - Söyleşiler

3. Hayatı iyi karşılamanın sırrını bulabilmek için her şeyden önce gülümsemeyi öğrenmeli. Şu kıssayı siz de duymuşsunuzdur: Her hadiseyi güler yüzle karşılayan bir adama, "Eh… Hayatta başarılı olduğun için sen tabii daima gülersin. Ama biz öyle miyiz ya?" demişler. Adam, bir kere daha gülmüş, "Yanılıyorsunuz hem de çok yanılıyorsunuz. Ben hayatta başarılı olduğum için gülmüyorum. Tam tersine! Güldüğüm için hayatta başarılı oluyorum." demiş. Bu söz boşuna söylenmiş bir söz değildir. İçinde bilinmesi gereken bir gerçek saklı.

Bu parçada dile getirilenler aşağıdakilerin hangisiyle doğrudan ilişkilidir?

A) Din B) Tarih C) Mitoloji D) Sosyal hayat E) Millî değerler

4. Aşağıdakilerin hangisinde güncel bir konudan <u>söz edilemez</u>?

A) Hani bu sene kargalara harp ilan edilmişti! Ya bu tepemizde sürü sürü uçuşan kara kuşlar ne? Her sabah gözlerimi, gökyüzünden gelen paslı sesler gıcırtısıyla açıyorum.

B) Son senelerin ağlanacak sahte mimarisi yüzünden değil midir ki ruhumuzun estetik kabiliyetine delil aramak için geçmiş sanatkârların eserlerine başvurmaktan başka çare bulamıyoruz.

C) Dün bahar bayramı idi, yani bayramların en doğalı. Papatya, gelincik ve bülbül âlemi içinde, hayattan bir günün acılarını unutmak için bütün bir şehir halkının şen bir kafile hâlinde döküldükleri yeşil istikametleri takip ederek Kâğıthane'ye indim.

D) Mart başlayalı, kırkını geçmiş nice tanıdığım hastalandı. Bazılarının bronşiti, bazılarının romatizması azmış. Baharın hastalıkları saymakla tükenmez ki…

E) Ne sebeple olursa olsun hatanızın üzerinde kara kara düşünmeyin. Kronik vicdan azabı, tüm ahlakçıların hemfikir olduğu gibi, hiç de istenmeyen bir duygudur.

5. Bu bayram, dilimizin bir kelime kaybettiğine iyiden iyiye inandım. "Tandır" gibi "kağnı" gibi artık hayatta, yeri kalmamış, şöyle böyle bir kelime değil; zarif, ince, medeni bir kelime. Kapıyı çalan postacının pos bıyıkları arasında onu aradım. Yok!.. Bahşişini alan bekçinin kavlak dudaklarından onu bekledim. Yok!.. Bakkalın çırağından, sebzecinin yamağından, kasabın oğlundan onu işitmek istedim. Yok!.. İpek mendilini alan oğlan, eşarbını kıvıran kız, iki buçukluğu cebine indiren manav, yani kısaca kapımızı kim çaldıysa, hediyesini kim aldıysa bana o beklediğim kelimeyi vermeden gitti! İki yüz kuruş yazan taksinin şoförüne iki yüz elli kuruş veriyorsunuz. Taş gibi bir sükût! Kitabından sevgiyle bahsettiğiniz genç adamla karşılaşıyorsunuz. Hakarete benzer hissiz bir selam!

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
B) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
C) Somutlamadan yararlanılmıştır.
D) Samimi bir üslup kullanılmıştır.
E) Nesnel anlatıma ağırlık verilmiştir.

6 Aşağıdaki parçalardan hangisi bir fıkra yazısından alınmıştır?

A) Hoş görür olmak ne demektir? Hoş görür olmak, düşüncelere, "Boş ver!" diye aldırış etmemek değildir. Böyle bir ilgisizlik insana yakışmaz. Hoş görür olmak, bize seslenen kimsenin söylediklerini birtakım ön yargılara dayanarak tartışmadan geri çevirmek değil, söylenenleri dikkatle dinleyip tarafsız bir görüşle inceledikten sonra yargıya varmaktır.

B) Dergi okurları var, onların yanında dergi yazarları da var. Birtakım kimseler, "Edebiyatçı kalmadı! Edebiyatçı yetişmiyor!" diye dövünüyorlar ya, aldırmayın siz onların dediklerine. Görmüyorlar, görseler de gördüklerini gizliyorlar. Hem bilirsiniz, çağımızda yetişenleri beğenmemek, geçmişi özlemle anmak insana daha bir kibarlık verir. Ucuz bir kibarlık.

C) Türk çocukları ve gençleri için okunması gerekli kitapların bir listesini çıkarmak üzere son aylarda MEB'in, bir araştırma yaptığını duyduk. Böyle bir listenin ilk ve ortaöğretim öğrencileri dikkate alınarak hazırlanacağını tahmin ediyorum. Güzel ve yerinde bir teşebbüs. Bu çalışmanın kapsamı genişletilmeli, yükseköğretimdeki gençler hatta eğitim çağı dışındakilerin okuması için de gerekli eserlerin bir listesi üzerinde çalışmalar yapılmalıdır.

D) "Ben yaradılışımdan güzel değilim." deyip de boynunu bükmek olur mu? Medeniyet dediğiniz, bir bakıma, tabiatla savaşmak, tabiatı olduğu gibi bırakmayıp düzeltmek, insanoğlunun istediği hâle getirmek değil midir? Öyle olunca insanlar arasındaki çirkinlikleri de: 'Ne yapalım? Öyle doğmuş onlar!' deyip çirkin bırakamayız.

E) Hikâye hikâyeyi açarmış, bir tane daha geldi aklıma. Yahya Kemal Bey anlatır: "Bilmem kim gençliğinde Fransa'ya tahsile gitmiş, altı ay sonra da babasına Fransızca bir mektup yazıp 'Ben burada hep Fransızca konuşuyorum, onun için Türkçeyi unuttum.' demiş. Babası da 'Oğlum, benim sana otuz yılda öğrettiğim Türkçeyi sen böyle altı ayda unutursan altı ayda öğrendiğin Fransızcayı kim bilir ne çabuk unutursun.' diyerek karşılık vermiş."

7. Aşağıdakilerden hangisi sohbet türünde bir yazıya örnektir?

A) "İşte Benim Zeki Müren Sergi Kataloğu", sanatçının kendi koleksiyonunda bulunan fotoğrafları, kostümleri, plakları, şiirleri ve arşiv görüntülerinden oluşuyor. Bazıları hiç bilinmeyen binlerce fotoğraf arasından seçilen çok özel kareler, sanatçının çocukluğuna da gündelik hayatına da ışık tutuyor.

B) Bir kimse ile samimi olmak; ona içimizi açmak, onun da bize içini açmasını beklemek demektir. Ya ben sizin içinizdekileri öğrenmek, size de benim içimdekileri söylemek istemiyorsam? Benden size içimi dökmemi beklemeyin, onu kendime, bir de yıllardır tanıyıp huyunu suyunu iyice öğrendiğim kimselere saklarım. Siz dostluğu öyle çarçabuk kurulur bir şey mi sanıyorsunuz?

C) Şair arkadaşım Ömer Erdem'in, Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın 100. yaşını, 100 şairle Dağlarca'ya giderek kutlamak gibi bir rüyası vardı. 100'e 6 kala Dağlarca sonsuzluğa göçtü. Çocukluğumda belki de 50'li, 60'lı yaşlardaki herkesin çocukluğunda, tanıdığı ilk şairlerden biriydi Dağlarca.

D) Beethoven çileli sanatkârlardan biriydi. Çok küçük yaşta babasının baskısı altında müziğe başlamış, zorla çalıştırılmak yüzünden müzikten nefret eder hâle gelmiş, gene de iradesiyle bunu yenerek küçük yaşlarda büyük başarılar elde etmişti.

E) Ziya Gökalp'ın söylediği gibi, bir millet, ruhunu kaybettiği zaman bağımsızlığını da kaybeder. Türkiye'yi ayakta tutan, halkın sımsıkı bağlı bulunduğu tarihî ve millî kıymetlerdir. Her zaman yabancı tesirlere kendilerini fazla kaptıran aydınlara doğru yolu gösteren de odur.

8. İki üç gün evveline kadar güneşimiz vardı. Işığı bir gaz tenekesi parıltısını andıran bir güneş… Gerçi havalarımız pardösüyü bile gülünç gösterecek kadar ılıktı fakat bu ılıklık içinde nezleler, gripler ve bronşitler, maske takmış düşmanlar hâlinde, göze görünmeden, alay alay savunmasız burun deliklerinden aciz ciğerlere rahatça yerleşebiliyordu.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır?

A) Benzetme - karşılaştırma
B) Tanımlama - benzetme
C) Karşılaştırma - örneklendirme
D) Tanık gösterme - karşılaştırma
E) Karşılaştırma - örneklendirme

